

ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ποιές ήσαν ή έξυπνότερες γυναίκες τής προεπαναστατικής Γαλλίας. — Ή καρδιά καὶ τὸ μυαλό τοῦ Φοντενέλ. Ο πρώτος... καρπός τῶν φιλελευθέρων ίδεων. — Ή γυναίκες τής Ναπολεοντείου αριστοκρατίας, κτλ.

H Γαλλίδες φημιζόντουσαν ἄλλοτε, γιὰ τὴν εὐφυΐα τους καὶ γιὰ τὴν ἔτοιμότητα τοῦ πνεύματός τους, ὅπως σήμερα φημίζονται γιὰ τὴ χάρι καὶ τὴν καλαισθησία τους.

Ο 18 ος αἰώνιος ίδιως, ἀφθονεῖ ἀπὸ γυναίκες εὐφύέστατες, ἡ ὁποῖες ἀφῆσαν ἐποχὴν γιὰ τὴ μόρφωσί τους καὶ γιὰ τὸ σπινθηροβόλο πνεῦμα τους. Ή δεσποινίς ντὲ Λεσπινάς, κι' ἡ κυρίες ντὲ Τανσέν, ντὲ Μπουλφέρ, ντὲ Ζανλί, ντὲ Ντεφφάν, ντ' Επινάι, ντὲ Σατελαί, κλπ. εἶχαν μεταμορφώσει τὰ ἀριστοκρατικὰ σαλόνια τους σὲ κυψέλες λαμπροτάτης διανοητικῆς κινήσεως, μέσα στὶς ὁποῖες ἡ ίδιες ἔπαιζαν τὸν ρόλο «Θασιλίσσης».

Ἄς δοῦμε, τώρα, μερικὰ δείγματα πνεύματος, τὰ ὁποῖα ἔμειναν ὀνομαστά, καὶ τὰ ὁποῖα ἀταθανάτισαν τὶς διανοούμενες ὅσυ καὶ λαμπρές ἔκεινες ἀριστοκράτιδες :

Μιὰ ἡμέρα, ἡ κυρία ντὲ Τανσέν εἶδε τὸν Φοντενέλ, τὸν διάσημο αὐτὸν φιλόσοφο, νὰ μπαίνῃ στὸ σαλόνι τῆς.

— Δόξα στὸ Θεό ποὺ ἥρθατε ἐπιτέλους, ύστερα ἀπὸ τόσες προσκλήσεις μου ! τοῦ φώναξε. Δὲν σᾶς πίστευα γιὰ τόσο ἄκαρδο !

— Εἶχω καρδιά, κυρία δούκισσα, καὶ μάλιστα χαρισμένη σὲ σᾶς δόλοκληρωτικά ! ἀπάντησε ὁ φιλόσοφος, μὲ ἀθρότητα.

Κι' ἡ δούκισσα, ψηλαφῶντας τὸ στήθος του στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς, ξανάπε :

— Μοῦ χαρίζετε ἄλλο ἀντ' ἄλλου !.... Γιατὶ ἐδῶ δὲν ὑπάρχει καρδιά, ἀλλὰ μυαλὸ ἐπίσης, ὅπως καὶ μέσα στὸ κρανίο σας, μαίτρι !

Μὲ τὴ φρᾶσι τῆς αὐτῆς, ζωγράφισε θαυμάσια ἡ κυρία ντὲ Τανσέν τὸν ὑπερσετικιστικὸ χαρακτῆρα τοῦ φιλόσοφου, ὁ ὁποῖος δὲν ἔννοψε ποτὲ νὰ παρασύρεται ἀπὸ αἰσθηματολογίες....

— Εἶχει καθόλου πνεῦμα ἡ κυρία ντὲ Τανσέν ; ρώτησαν κάποτε τὸν Φοντενέλ.

— Εἶχει πάντα τὸ πνεῦμα τοῦ κάθε συνομιλητοῦ τῆς, ὁποιοσδήποτε κι' ἀν εἶνε αὐτός ! ἀπάντησε χαρακτηριστικά, ὁ φιλόσοφος.

* * *

Στὴν κυρία ντὲ Ντεφφάν ἔνας ἀρχιεπίσκοπος ἔλεγε, κάποια μέρα, ὅτι ὁ πιὸ θαυμαστὸς ἀπὸ ὅλους τοὺς μεγαλομάρτυρας ἦταν ὁ ἄγιος Διονύσιος.

— Φανταστῆτε κυρία μου, τῆς ἔλεγε, ὁ ἄγιος Διονύσιος, ἀν καὶ τὸν ἀποκεφαλισαν, μπόρεσε ὡστόσο νὰ σταθῇ ὅρθος, μὲ σταθερότητα ὑπερφυσικὴ !... Κι' ὅχι μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ πιάρνοντας τὸ ίδιο τὸ κεφάλι του στὰ χέρια, περπάτησε ἐπὶ σαράντα βήματα, μπρὸς στὰ μάτια τῶν δημίων του !

— Μπᾶ !... Τὸ «πρῶτο βῆμα» εἶνε πάντα ἔκεινο ποὺ ἀξίζει ! ἀπάντησε ἡ κυρία ντὲ Ντεφφάν. "Ετσι, τὰ ὑπόλοιπα τριανταενέα εὔκολα θὰ τὰ πιστέψουν οἱ ἀθεοὶ σκεπτικισταί, ἀν τοὺς ἀποδείξετε ὅτι ἔγινε αὐτὸς τὸ πρῶτο !

* * *

Εκνευρισμένη κάποτε ἡ κυρία ντὲ Ντεφφάν ἀπὸ τὴ μωρία τῆς δουκίσσης ντὲ Σάν — ἡ ὁποία εἶχε ἐπίσης τὴ μανία, νὰ ρωτάῃ διαρκῶς γιὰ τὸ «γιατί» καὶ γιὰ τὸ «πῶς» τοῦ κάθε πράγματος — τῆς εἶπε:

— Εἰσθε πολὺ φιλοπερίεργη, ἀγαπητή μου... Κι' αὐγὸ τῆς κόττας νὰ δῆτε ἀκόμα, θὰ ἐπιμείνετε, νὰ σᾶς πληροφορήσουν πότε, καὶ πῶς, καὶ ποῦ γεννήθηκε, καὶ τίνας ναοὺς ψάρησαν θεοὺς καὶ πότε... τὰ γέννησέ !

— Η μαρκησία ντὲ Σατελαί, φουρκισμέ-

νή κάποτε γιατὶ τῆς πολυεπαινοῦσαν ὡς πνευματώδη τὸν ἀσεᾶ Τρυμπλέ, εἶπε :

— Μὴν κρίνετε ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια !... Ξῦστε του λιγάκι τὸ δέρμα... Καὶ θὰ ἀνακαλύψετε ὅτι εἶνας ἡλίθιος πασαλειμμένος μὲ ἀραιὴ νερομπογιὰ ἔξυπνάδας !

— Η δούκισσα ντὲ Μαίν, σατυρίζοντας κάποτε τὸν ίδιο τὸν... ἐαυτό της γιὰ τὴν ἀτέλειωτη φλυαρία της, εἶπε χαμογελαστὰ :

— Μοῦ ἀρέσει πολὺ ἡ «συνδιάλεξις» !... Μὰ ἡ «συνδιάλεξις», ὅπως τὴν ἔννοιαν ἔγω : Μὰ μιλάω δηλαδὴ διαρκῶς, νὰ μὲ ἀκοῦγε δλοι προσεχτικὰ, κ' ἔγω νὰ... μήν ἀκούω κανέναν !

* * *

Σὲ μιὰ παράστασι τῆς «Ιφιγενείας» ὅτὸ θέατρο τῆς «Κομεντί - Φρασαίζ», στὸ Παρίσιο κατὰ τὸ 1790, πολὺς ὄχλος γέμισε τὴ γαλαρία. Σφυρίγματα ἀντηχοῦσαν κάθε λίγο. Ήσαν ἡ παραμονές τῆς Γαλλικῆς Επαναστασεως. Καὶ τὰ πνεύματα τοῦ λαοῦ ἦσαν πολὺ ἔξεριθισμένα, ἐναντίον τῶν ἀριστοκρατῶν.

Σὲ μιὰ σκηνὴ τοῦ ἔργου, λοιπόν, δόχιος ἀρχισε νὰ σφυρίζει τοὺς ἀριστοκράτας, οἱ ὁποῖοι γέμιζαν τὰ πολυτελῆ θεωρεῖα τους. «Ἐνα σάπιο μῆλο, μάλιστα, χτύπησε τὴ δούκισσα ντὲ Μπιρόν στὸν ὅμο, λερώνοντάς την οἰκτρά.

— Εκείνη, ἀπαθεστάτη, συμμάζεψε τὸ μῆλο. Κ' ἐπειδὴ δὲν «χώνευε» τὶς κάπως δημοκρατικὲς ίδεες τοῦ στρατηγοῦ Λαφαγιέτ, τοῦ ἔστειλε τὸ σάπιο μῆλο ἔκεινο, μαζύ μὲ τὸ ἔξης σημείωμά της :

— «Ἐπιτρέψτε μου, στρατηγέ, νὰ σᾶς προσφέρω αὐτὸς τὸ μῆλο... Εἶνε ὁ πρῶτος «καρπός, τῶν φιλελευθέρων ίδεῶν, τὸν ὁποῖο ἔδρεψα χθὲς τὸ βράδυ στὸ θεωρεῖο μου!» ..

* * *

Η κυρία ντὲ Λογκεβίλ, εἶχε κυριολεκτικῶς τυραννηθῆ, ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ τὰ παράπονα ἐνὸς ἔρωτευμένου θαυμαστοῦ τῆς κουτοῦ ὅμως καὶ ἀντιπαθητικοῦ. Μιὰ ἡμέρα, τῆς εἶπε μὲ παραφορὰ πάθους :

— Ο ἔρως εἶνε Γολγοθᾶς, κυρία !... Κ' ἔγω τὸν ἀνεβαίνω δπως δ 'Ιησοῦς, περίλυπος καὶ θασανιζόμενος καί....

— Περίλυπος θασανιζόμενος ὅμως ὄχι ! διέκοψε ἀσυγκράτητη, ἡ κυρία ντὲ Λογκεβίλ. Γιατὶ φορτώσατε σὲ μένα τὸν βαρὺ σταυρόν σας, καὶ μοῦ φορέσατε μὲ τὴ βία τὸ ἀκάνθινο στεφάνι σας !

Εἶνε πασίγνωστα τὰ πνευματώδη ἀνέκδοτα, τὰ ὁποῖα ἀποδίδονται στὶς κυρίες ντὲ Σιάελ καὶ ντὲ Σεβινιέ. Καὶ θὰ ἐπαναλάθουμε πράγματα χιλιοειπωμένα, ἀν τὰ ἀναφέρουμε ἔδω.

— Ερχόμαστε τώρα, σὲ μιὰ ἐποχὴ πιὸ κοντὶνη μας : Στὴν ἐποχὴ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, κατὰ τὴν ὁποία τὰ κοσμικὰ σαλόνια πλημμύριζαν ἀπὸ χρυσοστόλιστους στρατάρχας καὶ μεγιστᾶνας κι' ἀπὸ γυναίκες ταπεινῆς καταγωγῆς ἀνεβασμένες στὰ ἀνώτατα σκαλοπάτια τῆς κοινωνικῆς ιεραρχίας. Κι' ὅμως, ἀν ἔξαιρέσουμε τὴ θρυλικὴ «Κυρία Δὲν-Μέ-Μέλει», τὴν πρώην πλύντρια τοῦ στρατάρχου Λεφέθρ, ὅλες ἡ ἄλλες γρήγορα ἀνταπεκρίθησαν στὶς ἀπαιτήσεις τῆς καινούργιας θέσεώς των, χάρις στὴν ἔξυπνάδα των, στὴ γυναικεία ἐπιτηδειότητά των καὶ πρὸ πάντων στὴν ὀμυρφιά των.

— Οταν μιὰ γυναίκα ἀρέσῃ γιὰ τὴν καλλονή της, ἔχει θαυμάσια τὴ θέσι της σ' ὁποιοδήποτε σαλόνι ! Εἴλεγε κάποτε, ἐπιγραμματικά, δ Σαμσενέ.

— Εἶπε μὲν μενάρια ἀλάβισκε. Κι' απόλαβε-τ 'Η γασκησία Σαμσενές. εἶνε τὸ έξης περιστατικό : 'Ο Μέ-

2 'Η κυρία ντὲ Στάελ

3 'Η κυρία ντὲ Ζανλύ

ΝΤΟΡΙΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 8)

— Μᾶς πήρες, τοῦ ἔλεγε τὸ πιὸ ώμορφο κορίτσι τοῦ χωριοῦ μας, πρέπει λοιπὸν νὰ μᾶς δείξης ἢν εἰσαι ἄξιός του.

Καὶ τὸν ἔβαλε νὰ κάνῃ τὶς πιὸ σκληρές καὶ τὶς πιὸ θερειὲς ὀγγαρίες. Μὰ ὁ Γκυρέλ δὲν φοβόταν. Δούλευε σὰν νὰ ἥταν ψημένος στὴ δουλειὰ κ' ἥταν πρόθυμος πάντα.

Καὶ νὰ ξαφνικὰ ποὺ ἔσπασε γυρω τους, μιὰ μέρα, ἡ μανία τοῦ ὠκεανοῦ. Τὰ κύματα σάρωναν τὸ κατάστρωμα, παίρνον τὰ οχοινὶα καὶ τραβούσαν ἔναν-ἔναν στὸν ύγρὸ τάφο τοὺς γαύτες. Τὸ καράβι ἥταν πειὰ ξεγραμμένο. "Ολοὶ εἰχαν χάσει τὸ θάρρος τους. Μόνο ὁ Γκυρέλ διατηροῦσε τὸ χαμόγελό του. Αὐτὸς τώρα κυθερνοῦσε τὸ καράβι εὖνε διαταγές κ' ἔτρεχε δεξιὰ κ' ἀριστερά γιὰ νὰ θοηδήσῃ. "Ετοι πέρασε μιὰ ὀλόκληρη θρομάδα. Μὰ ἡ κούρασι τσάκισε τὸν Γκυρέλ καὶ δὲν ἀργησε νὰ τὸν ρίξῃ ἄρρωστο. Πέθανε ἀκριθῶς τὴ μέρα ποὺ γαλήνεψε ἡ θάλασσα. Καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ καραβιοῦ τοῦ ἔδεσε μιὰ θερειά πέτρα στὰ πόδια, τὸν ἔβαλαν σ' ἓνα ναυτικὸ σάκκο, τὸν ράψανε κ' ὕστερα τὸν φούνταραν στὴ θάλασσα, ἀφοῦ δὲν ιδιος ὁ Πάολο ἔψαλε τὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία.

Τὸ καϊκι γύρισε ἐπειτα ἀπὸ δυὸ μῆνες κ' ἡ Ντορίτα, σὰν ἔμαθε τὸν τραγικὸ χαμό τοῦ ἀνδρός της, τρελλάθηκε. "Εφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ θείου της καὶ πέντε τώρα χρόνια γυρίζει στὴν παραλία κ' ἔχει γίνει ὁ περίγελος τοῦ κόσμου. Ωστόσο δὲν ξεχνάει τὴν ἐποχὴ ποὺ γυρίζουν ἀπὸ τὸ ψάρεμα τὰ καϊκια. Καὶ τότε ἔρχεται στὸν μᾶλο γιὰ νὰ ωτήσῃ σὰν μιὰ λογικὴ γυναῖκα τοὺς ναυτικούς:

— Μήπως εἰδατε τὸν ἄντρα μου; "Αν τὸν δῆτε πέστε του ὅτι τὸν περιμένω.

Κ' ὕστερα φεύγει φωνάζοντας τ' ὄνομά του, κι' ὅλη τὴ νύχτα τὴν περνάει στὴν ἀκροθαλασσιὰ μιλῶντας μὲ τὰ κύματα. Επειτα πάλι σωπαίνει, κυριεύεται ἀπὸ τὴν τρέλλα της καὶ γίνεται τὸ παιγνίδι τῶν μικρῶν παιδιῶν.

Ο Γιάν σταμάτησε δῶ τὴν ιστορία του καὶ θάλθηκε νὰ κυττάξῃ τ' ἄστρα.

— Εἶνε δική σου ἀνηψιὰ ἡ Ντορίτα; τὸν ρώτησα.

Μὰ ὁ Γιάν ἔκανε πῶς δὲν ἀκούσε. "Υστερα μόνο ἀπὸ λίγο μὲ ρώτησε:

- Πόσες τοῦ μηνὸς ἔχουμε σήμερα;
- Πέντε 'Ιουνίου, τοῦ ἀπάντησα.
- Στὶς δέκα θὰ σκοτώσω τὸν Πάολο, μοῦ εἶπε μὲ ἀπάθεια. Αὐτὸς σκότωσε μὲ τὴν κούρασι τὸν Γκυρέλ, γιατὶ τὸν μισοῦσε ποὺ πήρε τὴ Ντορίτα. Νόμιζε ὅτι τὴν ἀνάθρεφα γιὰ τὰ μοῦτρα του.

Καὶ πράγματι, στὶς δέκα τοῦ ἕδιου ἔκείνου μῆνα θρέθηκε νεκρός στὴν παραλία ὁ Πάολο. Καὶ κανεὶς φυσικὰ δὲν ἔμαθε τὸ δολοφόνο του...

"Ετοι δὲν πήρε τὴν σήμερα ἀκόμη κάθεται ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβη του, μετράει τ' ἄστρα καὶ προσεύχεται γιὰ τὴν ψυχὴ κάθε φαρᾶ ποὺ χάνεται στὰ κύματα...

ZΩΡΖ ΜΑΡΤΕΛ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 43)

γας Ναπολέων, αὐτοκράτωρ πειά, ἔδωσε κάποτε στὰ ἀνάκτορα μὰ λαμπρὰ κ' ἐπίσημη δεξιώσι. Μεταξὺ τῶν τόσων λαμπρυστολί στων κυριῶν καὶ μεγιστάνων, παρευρέθηκε ἐπίσης κ' ἡ πλουσιω τάτη κυρία Π..., πρώην καμαριέρα καὶ κατόπιν σύζυγος πανι σχύρου προμηθευτοῦ τῶν τροφίμων τοῦ στρατοῦ.

Τόσο ἥταν ώμορφη αὐτὴ ἡ κυρία, ώστε γυητεύθηκε μαζύ της ἔνας γηραλέος εύπατρίδης ἀρχαίστατης κ' ιστορικῆς οἰκογενείας, πρωστικός φίλος καὶ θαυμαστής τοῦ Ναπολέοντος. Καὶ στὰ τελευταῖα, τόσο ἔγινε ἐνοχλητικός στὴν κυρία Π..., καὶ τόσο φλογερές ματιές τὶς ἔρριχνε, ώστε ἡ πρώην καμαριέρα τοῦ εἶπε πνευματωδέστατα :

— Αποτραβηχτῆτε λιγάκι, ἔξοχώτατε!... Ἐνήκω ἥδη σ' ἔναν προμηθευτὴ τροφίμων... Κι' ὅπως ζέρετε, οἱ προμηθευταὶ ἀνέκαθεν ἀποφεύγουν τὶς φιλοπερίεργες κι' ἀδιάκριτες ματιές τῶν ὄλλων!

* * *

Η ἥθοποιός κυρία 'Αλλάν, κατηγόρησε κάποτε τὴ νεαρή κι' ώμορφη συνάδελφό της Αύγουστίνα Μπροχάν. Η Μπροχάν θέλησε νὰ ἔκδικηθῇ. Καὶ μιὰ ήμέρα, συναντώντας στὰ παρασκήνια δύο ἄλλους ἥθοποιούς νὰ λογομαχοῦν, τοὺς ρώτησε:

- Τι ἔχετε καὶ φωνάζετε ἔτσι;
- Διαφωνοῦμε στὸ πόσα ἀκριθῶς ἡμερόνυχτα ἔμεινε δὲν ηδει τὸν κιβωτό του! εἶπε δὲν ἔνας ἀπὸ αὐτούς, ἔνων λογένος γιὰ τὴν ἐπέμβασι καὶ κάνοντας τὸν ἔξυπνο.
- Μπᾶ!... ρωτήστε τὴν κυρία 'Αλλάν: ἔρας τὸ πῆ, γιατὶ ἥταν

ΜΕ ΤΟ ΜΑΧΑΙΡΙ ΣΤΑ ΔΟΝΤΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 18)

οφαῖρα τοῦ εἶχε κάνει μιὰ φρικτὴ πληγὴ. Ο Μπαίλεϋ κατόπιν ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸ ματωμένο μαχαίρι ποὺ εἶχε ξεφύγει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μαύρου καὶ θρισκόταν κάτω στὸ πάτωμα, λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ μαλλιαρὸ χέρι τοῦ τρελλοῦ.

Κατόπιν κύτταξε καὶ τὴν κ. Γκρήν ποὺ μὲ τὶς σπαρακτικὲς κραυγές της θὰ ἔλεγε κανεὶς πῶς ηθελε νὰ ξυπνήσῃ κανένα πεθαμένο... Τέλος, τὸ σῶμα τοῦ ιαυρού συγκλονίσθηκε ἀπὸ ἔνα σπασμό. Τὸ μαλλιαρὸ χέρι του ἀρπάξε τὸ μαχαίρι κι' ὁ μαύρος ἔκανε νὰ σηκωθῇ. Μὰ τὴν ίδια στιγμὴ σωριάσθηκε πάλι πάνω στὸν σοφᾶ. "Επειτα, σήκωσε τὸ κεφάλι, κύτταξε μιὰ στιγμὴ τὴν κ. Γκρήν καὶ γυρίζοντας τὸ πρόσωπο, κύτταξε καὶ τὸν Λιναίλεϋ. Κατόπιν στενάζοντας ἀνωτικώθηκε κ' ἔτσι, ὅπως ήταν ἔτοιμοθάνατος, γαντζώθηκε υπάρχια πόδια τοῦ Μπαίλεϋ, κάνοντάς του νὰ ύποφέρῃ ἀπὸ φρικτούς πόνους καὶ σήκωσε τὸ χέρι του ποὺ ἔσφιγγε σπασμωδικά τὸ μαχαίρι. Ο Μπαίλεϋ θὰ ἥταν τὸ τελευταῖο θῦμα του.

'Εκεῖνος ὅμως, μ' ἔνα ξαφνικὸ θάρρος, θρήκε ὅλες τὶς δυνάμεις του καὶ μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι, ἔσπασε τὴν μποτίλλια ποὺ κρυπτοῦσε στὸ χέρι του πάνω στὸ κεφάλι τοῦ μαύρου. Ο τρελλός, μ' ἔνα μούγκρισμα, ἔγειρε πρὸς τὰ πίσω κ' ἔπεσε ἀνάσκελα στὸ πάτωμα. Τὸ μαχαίρι ἔφυγε ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ γλύστρησε κοντὰ στὰ πόδια τῆς κ. Γκρήν, ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ τὴ φρίκη της.

Τὴν ἕδια στιγμὴ, ὁ γυιός τοῦ Τζίμπονς κ' ἔνας ἄλλος, ὡρμησαν μέσα στὸ δωμάτιο. Στὴ θέα τοῦ νεκροῦ μαύρου, δὲν νεαρὸς Τζίμπονς χλώμιασε καὶ ψιθύρισε τυραγμένος.

— 'Εγώ τὸν πυροβόλησα ἀπὸ κάτω, τὴν ώρα ποὺ θρισκόταν στὸ μπαλκόνι... Μὰ δὲν ηθελα νὰ τὸν σκοτώσω...

Ο Μπαίλεϋ, τρέμοντας ἀκόμα ἀπὸ τὴν συγκίνησί του, προσπάθησε νὰ χαμογελάσῃ.

— Τὸν ἀποτελείωσα ἔγω... ἔκανε μὲ κάποια υπεροφάνεια, κυττάζοντας τὸν ματωμένο γύψο τῶν ποδιῶν του. "Ηθελε νὰ μὲ μαχαιρώσῃ... Μὰ δὲν πρόφθασε... "Ἄς είνε δὲ, τι ἔγινε, ἔγινε!...

Κι' ἀπὸ ἔκείνη τὴν ήμέρα δὲν ξαναπαραπονέθηκε πειά γιὰ τὴν μονοτονία τῆς ζωῆς του.

H. Γ. ΘΥΕΛΛΑΣ

•ΜΥΡΙΖΕΙ ΚΡΕΜΜΥΔΙ Λ...

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 31)

Αὐτὸ τὸ σινιάλο ποὺ ἔσήμαινε «κίνδυνος!», ὅπως τῆς εἶχε ἐξηγήσει, ἔκανε τὴ στραταρχίνα νὰ συγκρατηθῇ. Στάθηκε λοιπόν, κατάχλωμη ἀπὸ τὴν ταραχή της, μὴ ζέροντας τί νὰ κάνῃ, ὅταν ξαφνικὰ, ἀκουσε τὸν Ναπολέοντα ν' ἀπαντάῃ μὲ τὸ ξηρὸ ἔκεινο υφος του, ποὺ μεταχειρίζοταν γιὰ νὰ δείξῃ, ὅτι ἥταν δυσαρεστημένος, στὴν κ. ντὲ Λουσινιάν:

— Θέλετε νὰ πῆτε, κυρία ὅτι έξύψωσα τὸν τίτλο τῆς δούκισσης ως τὴν κυρία στραταρχίνα Λεφέθρ! Είμαι δὲ παραπολὺ εύχαριστημένος γι' αὐτό!

Κ' ἔπειτα, γύρισε τὴν πλάτη του στὴν κ. ντὲ Λουσινιάν καὶ πλησίασε τὴν «Κυρία δὲν Μὲ Μέλει». Βλέποντας ὅμως πῶς ἡ στραταρχίνα προσπαθοῦσε νὰ κρύψη τὰ δάκρυά της, φώναξε γελῶντας:

— Φαίνεσθε ταραγμένη, κυρία δούκισσα. Τὰ μάτια σας εἶνε δυαρυσμένα, λέστ κ' ἔδω μέσα... μέρισε κρεμμύδι!

Κ' ὕστερα, εύχαριστημένος ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀστεῖο του, ἔκανε μεταβολὴ καὶ προχώρησε νὰ μιλήσῃ μὲ τοὺς στρατηγούς του.

— Απὸ τότε, τὸ «μυρίζει κρεμμύδι» ἔγινε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀγαπημένες του ἐκφράσεις.

ΠΙΕΡ ΣΑΝΝΑΙΝ

κ' ἔκείνη στὴν κιβωτό, μαζύ μὲ τὴν παρέα τοῦ ηδει. ἀπάντησε ἡ Μπροχάν.

Φαντασθῆτε τώρα τὴ λύσσα τῆς κυρίας 'Αλλάν, ὅταν ἔμαθε τὰ λόγια τῆς ἀμείλιχτης ἀντιζήλου της...

* * *

— Ενας ἀσήμαντος δικηγόρος, γνωστὸς γιὰ τὶς ψευτιές του, υπερασπίζοντας τὸν πελάτη του σὲ μία δίκη, κατηγοροῦσε ἀλύπτα τὴν ἀντίδικο δεσποινίδα Ντεζαζέ, φημισμένη κι' ώραιοτάτη ἥθοποιο.

— Μὰ αὐτὸς δὲν ἀγυρεύει, φιλτάτη μου! ψιθύρισε στὴ Ντεζαζέ, μιὰ φίλη της παρούσα στὸ δικαστή